

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1998

Julkaistu Helsingissä 6 päivänä elokuuta 1998

N:o 563—598

SISÄLLYS

N:o		Sivu
563	Laki rikoslain muuttamisesta	1616
564	Laki Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä annetun lain 3 §:n kumoamisesta	1630
565	Laki epäsiiveellisten julkaisujen levittämisen ehkäisemisestä annetun lain kumoamisesta	1631
566	Laki pakkokeinolain muuttamisesta	1632
567	Laki painovapauslain 37 §:n muuttamisesta	1634
568	Laki isyyslain 44 §:n muuttamisesta	1635
569	Laki poliisilain 51 §:n muuttamisesta	1636
570	Laki sterilöimislain 11 §:n muuttamisesta	1637
571	Laki kastroimislain 11 §:n muuttamisesta	1638
572	Laki raskauden keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta	1639
573	Laki osakeyhtiölain 16 luvun 8 §:n 1 kohdan kumoamisesta	1640
574	Laki asunto-osakeyhtiölain 88 §:n 1 kohdan kumoamisesta	1641
575	Laki osuuskuntalain 199 §:n muuttamisesta	1642
576	Laki kilpailunrajoituksista annetun lain 27 §:n muuttamisesta	1643
577	Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain 98 §:n muuttamisesta	1644
578	Laki sijoitusrahastolain 68 §:n muuttamisesta	1645
579	Laki vakuutusyhtiölain 18 luvun 4 §:n 1 ja 2 kohdan kumoamisesta	1646
580	Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 77 §:n 1 kohdan kumoamisesta	1647
581	Laki vakuutusyhdistyslain 16 luvun 8 §:n 1 ja 2 kohdan kumoamisesta	1648
582	Laki eläkesäätiölain 130 §:n 1 kohdan kumoamisesta	1649
583	Laki vakuutuskassalain 163 §:n 1 kohdan kumoamisesta	1650
584	Laki tullilain 42 §:n muuttamisesta	1651
585	Laki järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta	1652
586	Laki joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain 12 §:n muuttamisesta	1653
587	Laki vartioimisliikelain 6 §:n muuttamisesta	1654
588	Laki julkisista huvitilaisuuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta	1655
589	Laki video- ja muiden kuvaohjelmien tarkastamisesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta	1656
590	Laki elokuvien tarkastuksen toimittamisesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta	1657
591	Laki passilain 21 §:n muuttamisesta	1658
592	Laki rajavyyöhykelain 10 §:n muuttamisesta	1659
593	Laki ulkomaalaislain muuttamisesta	1660
594	Laki eläinsuojelulain muuttamisesta	1661
595	Laki avioliittolain voimaannaposta annetun lain 13 §:n muuttamisesta	1663
596	Laki telemarkkinlain 50 §:n muuttamisesta	1664
597	Laki kaapelilähetystoiminnasta annetun lain 23 §:n 2 momentin kumoamisesta	1665
598	Laki liiketoimintakiellosta annetun lain 16 §:n muuttamisesta	1666

N:o 563

Laki**rikoslain muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 10 ja 19 luku, 24 luvun 2 ja 4 § ja 26 luku, 42 luvun 2, 5, 5 a, 7 ja 8 § sekä 43 luvun 4 ja 8 §, sellaisina kuin niistä ovat 10, 19 ja 26 luku niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen, 42 luvun 2 § laissa 425/1944, 5 § laissa 48/1928, 5 a § laissa 44/1919 ja 7 § laissa 578/1995 sekä 43 luvun 4 § laeissa 402/1939 ja 519/1991 ja 8 § mainitussa laissa 402/1939, *muutetaan* 16, 17 ja 20 luku, sellaisina kuin ne ovat niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen, sekä *lisätään* 1 luvun 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 626/1996, uusi 2 momentti, lakiin siitä mainitulla lailla 578/1995 kumotun 15 luvun tilalle uusi 15 luku, 40 luvun 9 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 792/1989, uusi 3 momentti ja 47 lukuun uusi 6 a § seuraavasti:

1 luku

Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta

11 §

Kaksoisrangaistavuuden vaatimus

— — — — —
 Vaikka teosta ei säädetä rangaistusta teko-
 paikan laissa, siihen sovelletaan Suomen
 lakia, jos sen on tehnyt Suomen kansalainen
 tai 6 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu
 henkilö ja teosta säädetään rangaistus

- 1) 17 luvun 18 tai 19 §:ssä,
- 2) 20 luvun 6—8 §:ssä tai
- 3) 20 luvun 9 §:ssä, jos teko kohdistuu kahdeksaatoista vuotta nuorempaan henkilöön.

15 luku

Rikoksista oikeudenkäyttöä vastaan

1 §

Perätön lausuma tuomioistuimessa

Jos

- 1) todistaja tai asiantuntija tuomioistuimessa,
- 2) asianosainen tuomioistuimessa totuusvakuutuksen nojalla kuulusteltaessa tai
- 3) muu henkilö tuomioistuimessa valan tai vakuutuksen nojalla
 antaa väärän tiedon asiassa tai ilman lailista syytä salaa siihen kuuluvan seikan, hänet on tuomittava *perättömästä lausumasta tuomioistuimessa* vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi.

2 §

Perätön lausuma viranomaismenettelyssä

Jos

1) joku valan tai vakuutuksen nojalla oikeudenkäyntiin rinnastettavassa viranomaismenettelyssä,

2) muu kuin rikoksesta epäilty rikosasian esitutkinnassa henkilökohtaisesti läsnä ollen kuulusteltaessa tai

3) muu kuin poliisilain (493/1995) 38 §:n 2 momentissa tarkoitettussa asemassa oleva poliisitutkinnassa tai siihen rinnastettavassa viranomaismenettelyssä henkilökohtaisesti läsnä ollen kuulusteltaessa

antaa väärän tiedon asiassa tai ilman lailista syytä salaa siihen kuuluvan seikan, hänet on tuomittava *perättömästi lausumasta viranomaismenettelyssä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Oikeushenkilön lakimääräinen edustaja, jota esitutkinnassa kuulustellaan tämän oikeushenkilön rangaistusvastuuta selvitetäessä, rinnastetaan rikoksesta epäiltyyn.

3 §

Törkeä perätön lausuma tuomioistuimessa

Jos 1 §:ssä tarkoitettussa perättömässä lausumassa

1) aiheutetaan vakava vaara, että tuomioistuin tuomitsee syyttömän vankeuteen tai muuhun ankaraan seuraamukseen tai jonkun huomattavasti ankarampaan seuraamukseen kuin mihin hänet muutoin tuomittaisiin tai että tuomioistuin varsin todennäköisesti tekee asianosaiselle muuten erityisen tuntuva vahinkoa aiheuttavan väärän päätöksen,

2) totuudenvastaisuus tai salaaminen koskee erityisen merkityksellistä seikkaa tai

3) rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti

ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtyjä on tuomittava *törkeästi perättömästi lausumasta tuomioistuimessa* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi.

4 §

Tuottamuksellinen perätön lausuma

Joka

1) todistajana tai asiantuntijana tuomioistuimessa tai

2) totuusvakuutuksen, valan tai vakuutuksen nojalla tuomioistuimessa tai oikeudenkäyntiin rinnastettavassa viranomaismenettelyssä

huolimattomuudesta antaa väärän tiedon asiassa tai salaa siihen kuuluvan seikan, on tuomittava *tuottamuksellisesta perättömästi lausumasta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

5 §

Yritetty yllytys perättömään lausumaan

Joka yrittää taivuttaa toista 1—3 §:ssä tarkoitettuun rikokseen, on tuomittava *yritystä yllytyksestä perättömään lausumaan* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

6 §

Väärä ilmianto

Joka antaa esitutkinta- tai muulle viranomaiselle taikka tuomioistuimelle väärän tiedon ja siten aiheuttaa vaaran, että ilmiannettu pidätetään, vangitaan tai joutuu muun pakkokeinon kohteeksi tai joutuu syytteeseen tai tuomitaan rangaistukseen tai muuhun rikosoikeudelliseen seuraamukseen virheellisin perustein, on tuomittava *vääristä ilmiannosta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi.

7 §

Todistusaineiston vääristeleminen

Joka saadakseen syyttömän tuomitukseksi rangaistukseen tai muuten toista vahingoittaakseen kätkee, hävittää, turmelee, muuntaa tai muuten vääristää tuomioistuimessa tai rikosasian esitutkinnassa todisteena tarpeellisen esineen, asiakirjan tai muun todisteen, jolla hänen tietensä on merkitystä asiassa, on tuomittava *todistusaineiston vääristelemisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Todistusaineiston vääristelemisestä tuomitaan myös se, joka 1 momentissa mainitussa tarkoituksessa antaa perättömäksi tai vääristellyksi tietämiensä todisteen käytettäväksi tai

itse käyttää sitä harhauttavalla tavalla tuomioistuimessa tai rikosasian esitutkinnessa.

8 §

Törkeä todistusaineiston vääristeleminen

Jos todistusaineiston vääristelemisessä

1) aiheutetaan vakava vaara, että syytön tuomitaan vankeuteen tai muuhun ankaraan seuraamukseen,

2) rikoksen kohteena on erityisen merkitseellinen todiste tai

3) rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti

ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikosentekijä on tuomittava *törkeästä todistusaineiston vääristelemisestä* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi.

9 §

Oikeudenkäytössä kuultavan uhkaaminen

Joka oikeudettomasti

1) väkivallalla tai uhkauksella estää tai yrittää estää toista antamasta lausuntoa todistajana, asiantuntijana, muuna kuultavana tai asianosaisena oikeudenkäynnissä, esitutkinnessa, poliisitutkinnessa tai niihin rinnastettavassa muussa viranomaismenettelyssä tai vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa lausunnon sisältöön tai

2) tekee tai uhkaa tehdä väkivaltaa toiselle tai häneen 10 §:n 2 momentissa tarkoitetussa suhteessa olevalle henkilölle sen vuoksi, mitä tämä on lausunut edellä tarkoitetussa kuultelussa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *oikeudenkäytössä kuultavan uhkaamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi.

10 §

Törkeän rikoksen ilmoittamatta jättäminen

Joka tietää Suomen itsemääräämisoikeuden vaarantamisen, maanpetoksen, törkeän maanpetoksen, vakoilun, törkeän vakoilun, valtiopetoksen, törkeän valtiopetoksen, raiskauksen, törkeän raiskauksen, törkeän lapsen seksuaalisen hyväksikäytön, murhan, tapon, surman, törkeän pahoinpitelyn, ryöstön, törkeän ryöstön, ihmisryöstön, panttivangin

ottamisen, törkeän tuhotyön, törkeän terveyden vaarantamisen, ydinräjähderikoksen, aluksen kaappauksen, törkeän ympäristön turmelemisen tai törkeän huumausainerikoksen olevan hankkeilla eikä ajoissa, kun rikos vielä olisi estettävissä, anna siitä tietoa viranomaiselle tai sille, jota vaara uhkaa, on tuomittava, jos rikos tai sen rangaistava yritys tapahtuu, *törkeän rikoksen ilmoittamatta jättämisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Törkeän rikoksen ilmoittamatta jättämisestä ei kuitenkaan tuomita rangaistukseen sitä, jonka olisi rikoksen estämiseksi täytynyt antaa ilmi puolisonsa, sisaruksensa, sukulaisensa suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa taikka henkilö, joka asuu hänen kanssaan yhteistaloudessa tai on muuten näihin rinnastettavan henkilökohtaisen suhteen takia läheinen.

11 §

Rikosentekijän suojeleminen

Joka saatuaan tietää rikoksen tehdyksi edistämällä rikosentekijän pakoa tai hävittämällä todisteita estää tai yrittää estää rikosentekijän saattamista vastuuseen rikoksesta, on tuomittava *rikosentekijän suojelemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske rikokseen osallista eikä 10 §:n 2 momentissa mainitussa suhteessa rikosentekijään olevaa henkilöä, eikä rikosta, josta ei säädetä ankarampaa rangaistusta kuin kuusi kuukautta vankeutta.

12 §

Ulkomailla tehty perätön lausuma

Perätöntä lausumaa koskevia säännöksiä sovellettaessa tuomioistuimella tarkoitetaan myös Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjalla perustettua Kansainvälistä tuomioistuinta ja muuta mainitun järjestön asettamaa tuomioistuinta, Islannin ja Norjan sekä Euroopan yhteisöjen ja Euroopan unionin jäsenmaan tuomioistuinta sekä muunkin ulkomaan tuomioistuinta, kun se antaa Suomen tuomioistuimelle virka-apua.

13 §

Rajoitussäännös

Perätöntä lausumaa koskevia säännöksiä ei sovelleta, jos

1) lausuman antaja ennen kuulemisen tai kuulustelun päättymistä oikaisee lausuman tai ilmaisee salaamansa seikan tai

2) totuudessa pysyminen on ollut mahdollonta ilman vaaraa joutua vastuuseen omasta rikoksesta tai siihen rinnastettavasta lainvastaisesta teosta.

16 luku

Rikoksista viranomaisia vastaan

1 §

Virkamiehen väkivaltainen vastustaminen

Joka

1) käyttää tai uhkaa käyttää väkivaltaa pakkottaakseen virkamiehen tekemään tai jättämään tekemättä julkisen vallan käyttöä sisältävän virkatoimen,

2) muuten käyttää tai uhkaa käyttää väkivaltaa sellaisen virkatoimen johdosta sitä suorittavaa virkamiestä vastaan tai

3) käyttää väkivaltaa virkamiestä tai hänen 15 luvun 10 §:n 2 momentissa tarkoitettussa suhteessa olevaa henkilöä vastaan koskaakseen sellaisen virkatoimen,

on tuomittava *virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Virkamiehen väkivaltaisesta vastustamisesta tuomitaan myös se, joka menettelee 1 momentissa mainitulla tavalla palvelusta toimitettavaa sotilasta tai sitä kohtaan, joka virkamiehen pyynnöstä tai suostumuksella avustaa virkamiestä julkisen vallan käyttöä sisältävässä virkatoimessa.

2 §

Virkamiehen vastustaminen

Jos virkamiehen väkivaltainen vastustaminen, huomioon ottaen väkivallan tai uhkauksen vähäisyys taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen lieventävien asianhaarojen vallitessa tehty, rikoksentekijä on tuomittava *virkamiehen vastus-*

tamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

3 §

Haitanteko virkamiehelle

Joka käyttämättä väkivaltaa tai sen uhkaa oikeudettomasti estää tai yrittää estää 1 §:ssä tarkoitettun virkatoimen suorittamista tai vaikeuttaa sitä, on tuomittava *haitanteosta virkamiehelle* sakkoon.

Haitanteosta virkamiehelle tuomitaan myös se, joka menettelee 1 momentissa mainitulla tavalla palvelusta toimitettavaa sotilasta tai sitä kohtaan, joka virkamiehen pyynnöstä tai suostumuksella avustaa virkamiestä julkisen vallan käyttöä sisältävässä virkatoimessa.

4 §

Niskoittelu poliisia vastaan

Joka

1) jättää noudattamatta poliisimiehen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi taikka tehtävän suorittamiseksi toimivaltansa rajoissa antaman käskyn tai kiellon,

2) kieltäytyy antamasta poliisimiehelle poliisilain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettuja henkilötietoja,

3) jättää noudattamatta poliisilain 21 §:ssä tarkoitettun, poliisimiehen kulkuneuvon pysäyttämiseksi tai siirtämiseksi antaman selvästi havaittavan merkin tai määräyksen,

4) laiminlyö poliisilain 45 §:ssä säädetyn avustamisvelvollisuutensa tai

5) hälyttää aiheettomasti poliisiin taikka antamalla vääriä tietoja vaikeuttaa poliisin toimintaa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *niskoittelusta poliisia vastaan* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

5 §

Väärän henkilötiedon antaminen

Joka erehdyttäkseen viranomaista ilmoittaa nimensä väärin tai antaa muutoin henkilöllisyydestään väärän tai harhaanjohtavan tiedon taikka sanotussa tarkoituksessa käyttää toisen henkilötodistusta, passia, ajokorttia tai muuta sen kaltaista todistusta, on tuomittava *väärän henkilötiedon antamisesta* sak-

koon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

6 §

Sakkovilppi

Joka hankkiakseen itselleen taloudellista hyötyä antaa viranomaiselle sakon määräämistä varten tuloistaan, varallisuudestaan, elatusvelvollisuudestaan tai muusta maksukykyynsä vaikuttavasta seikasta olennaisesti totuudenvastaisen tai harhaanjohtavan tiedon, on tuomittava *sakkovilpistä* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

7 §

Rekisterimerkintärikos

Joka

1) aiheuttaakseen oikeudellisesti merkityksellisen virheen viranomaisen pitämään yleiseen rekisteriin antaa rekisteriä pitävälle viranomaiselle väärän tiedon tai

2) hankkiakseen itselleen tai toiselle hyötyä taikka toista vahingoittaakseen käyttää hyväkseen 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla aiheutettua virhettä,

on tuomittava *rekisterimerkintärikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

8 §

Väärän todistuksen antaminen viranomaiselle

Joka antaa viranomaiselle oikeudellisesti merkityksellisen totuudenvastaisen kirjallisen todistuksen tai siihen rinnastettavan teknisen tallenteen taikka laadittuaan sellaisen todistuksen tai tallenteen antaa sen toiselle sanottuun tarkoitukseen käytettäväksi, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle tuomitaan myös viranomaisen erityisen valvonnan alaisen toiminnan harjoittaja taikka tämän edustaja tai palveluksessa oleva henkilö tai valvottavan yhteisön tilintarkastaja, joka lakiin perustuvan tarkastuksen yhteydessä tai lakiin perustuvaa ilmoitusvelvol-

lisuutta muuten täyttäessään antaa valvovalle viranomaiselle oikeudellisesti merkityksellisen totuudenvastaisen suullisen tiedon.

9 §

Virkavallan anastus

Joka toista erehdyttääkseen

1) ilman lakiin perustuvaa oikeutta ryhtyy toimeen, jonka vain julkista valtaa käyttävä toimivaltainen viranomainen saa tehdä, tai

2) muuten esiintyy virkatehtävässä olevana julkista valtaa käyttävänä virkamiehenä, on tuomittava *virkevallan anastuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

10 §

Omaisuuatta koskevan viranomaiskiellon rikkominen

Joka oikeudettomasti

1) murtaa viranomaisen asettaman lukon, sinetin, esteen tai merkinnän, jolla esine tai muu kohde on suljettu tai eristetty, tai muuten murtautuu viranomaisen tällä tavoin sulkemaan esineeseen tai muuhun kohteeseen,

2) tunkeutuu viranomaisen sulkemaan rakennukseen tai huoneeseen tai muuten rikko rikoksen selvittämisen turvaamiseksi pakkokeinolain 6 luvun 2 §:n nojalla annetun kiellon,

3) ryhtyy takavarikkoon tai vakuustakavarikkoon otettuun, ulosmitattuun tai sellaiseen irtaimeen esineeseen, jonka muualle siirtämisen viranomainen on kieltänyt, tai

4) vastoin hukkaamiskieltoa tai muuta viranomaiskieltoa hukkaa tai luovuttaa omaisuutta tai vastoin maksukieltoa maksaa saatavan tai palkan,

on tuomittava *omaisuutta koskevan viranomaiskiellon rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa viranomaisella tarkoitetaan Suomen viranomaisen lisäksi ulkomaan tulliviranomaista.

11 §

Liiketoimintakiellon rikkominen

Joka rikko liiketoimintakiellon tai väliaikaisen liiketoimintakiellon, on tuomittava

liiketoimintakiellon rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Liiketoimintakiellon rikkomisesta tuomitaan myös se, joka toimii toisen välikätenä liiketoimintakiellon tai väliaikaisen liiketoimintakiellon kiertämiseksi.

12 §

Viranomaisen hallussa olevan todistuskappaleen hävittäminen

Joka oikeudettomasti hävittää, ottaa haltuunsa, vahingoittaa tai muutoin tekee käytökeltöottomaksi yleisessä arkistossa tai viranomaisen hallussa olevan asiakirjan tai muun todistuskappaleen taikka viranomaisen pitämän yleisen rekisterin tai sen osan, on tuomittava *viranomaisen hallussa olevan todistuskappaleen hävittämisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

13 §

Lahjuksen antaminen

Joka virkamiehelle, julkisyhteisön työntekijälle tai sotilaille taikka Euroopan yhteisöjen palveluksessa olevalle lupaa, tarjoaa tai antaa tämän toiminnasta palvelussuhteessa asianomaiselle itselleen tai toiselle tarkoitettun lahjan tai muun edun, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan mainitun henkilön toimintaan palvelussuhteessa, on tuomittava *lahjuksen antamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Lahjuksen antamisesta tuomitaan myös se, joka virkamiehen tai muun I momentissa mainitun henkilön toiminnasta palvelussuhteessa lupaa, tarjoaa tai antaa sanotussa momentissa tarkoitettun lahjan tai edun toiselle.

14 §

Törkeä lahjuksen antaminen

Jos lahjuksen antamisessa

1) lahjalla tai edulla pyritään saamaan asianomainen toimimaan palvelussuhteessa velvollisuuksiensa vastaisesti lahjojaa tai toista huomattavasti hyödyttäen tai toiselle tuntuva vahinkoa tai haittaa aiheuttaen tai

2) lahjan tai edun arvo on huomattava

ja lahjuksen antaminen on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksenteijä on tuomittava *törkeästä lahjuksen antamisesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

15 §

Vangin laitton vapauttaminen

Joka laittomasti

1) vapauttaa vangin, pidätetyn tai kiinniotetun taikka sotilaskurinpitolaissa (331/1983) tarkoitettuun arestiin määrätyn henkilön vankilasta tai muusta säilytyspaikasta tai häntä vartioivan, saattavan tai kuljettavan virkamiehen tai sotilaan huostasta taikka auttaa häntä pääsemään karkuun tai

2) estää toimivaltaista virkamiestä tai sotilasta ottamasta kiinni pakosalla olevaa vangittavaksi tai pidätettäväksi määrättyä tai kiinniotettavaa henkilöä,

on tuomittava *vangin laittomasta vapauttamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

16 §

Vangin karkaaminen

Vanki, pidätetty tai viranomaisen huostassa oleva kiinniotettu taikka sotilaskurinpitolaissa tarkoitettuun arestiin määrätty henkilö, joka karkaa tai yrittää karata rangaistuslaitoksesta tai muusta säilöstä taikka häntä vartioivan, saattavan tai kuljettavan henkilön huostasta, on tuomittava *vangin karkaamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

17 §

Vangin varustautuminen aseella

Vanki, pidätetty tai viranomaisen huostassa oleva kiinniotettu taikka sotilaskurinpitolaissa tarkoitettuun arestiin määrätty henkilö, joka vastoin hänen tietoonsa saatettua kieltoa valmistaa, hankkii tai pitää hallussaan ampu- tai teräaseen tai niihin rinnastettavan hengenvaarallisen välineen, on tuomittava *vangin varustautumisesta aseella* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

18 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Lahjuksen antamiseen ja törkeään lahjuksen antamiseen sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

19 §

Rajoitussäännös

Tämän luvun 1—3 §:n säännöksiä ei sovelleta 17 luvun 6 §:ssä tarkoitettuihin tekoihin.

20 §

Määritelmä

Euroopan yhteisöjen palveluksessa olevalla tarkoitetaan henkilöä, joka on pysyvässä tai tilapäisessä palvelussuhteessa Euroopan parlamentissa, Euroopan unionin neuvostossa, Euroopan yhteisöjen komissiossa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa, tilintarkastustuomioistuimessa, alueiden komiteassa, talous- ja sosiaalikomiteassa, Euroopan oikeusasiamiehen palveluksessa, Euroopan investointipankissa, Euroopan keskuspankissa tai Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten nojalla perustetussa muussa elimessä taikka toimeksiannon perusteella hoitaa jonkin Euroopan yhteisöjen toimielimen tai Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten nojalla perustetun muun elimen antamaa tehtävää.

17 luku

Rikoksista yleistä järjestystä vastaan

1 §

Julkinen kehottaminen rikokseen

Joka joukkotiedotusvälinettä käyttäen tai julkisesti väkijoukossa taikka yleisesti tietoon saatetussa kirjoituksessa tai muussa esityksessä kehottaa tai houkuttelee rikoksen tekemiseen siten, että kehoitus tai houkuttelu

1) aiheuttaa vaaran, että sellainen rikos tai sen rangaistava yritys tehdään, tai

2) muuten selvästi vaarantaa yleistä järjestystä tai turvallisuutta,

on tuomittava *julkisesta kehottamisesta*

rikokseen sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Jos kehottaminen tai houkutteleva aiheuttaa sen, että rikos tai sen rangaistava yritys tehdään, sovelletaan mitä 5 luvussa säädetään osallisuudesta rikokseen.

2 §

Mellakka

Joka väkijoukon selvästi aikoessa käyttää henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai aiheuttaa omaisuuteen kohdistuvaa huomattavaa vahinkoa osallistuu teoillaan väkijoukon toimintaan ja jättää tällöin noudattamatta toimivaltaisen viranomaisen laillisessa järjestyksessä antaman hajaantumiskäskyn, on tuomittava *mellakasta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

3 §

Väkivaltainen mellakka

Joka väkijoukon tehdessä 16 luvun 1 §:ssä mainitun rikoksen, käyttäessä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai aiheuttaessa huomattavaa vahinkoa omaisuudelle osallistuu teoillaan väkijoukon toimintaan, on tuomittava *väkivaltaisesta mellakasta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

4 §

Väkivaltaisen mellakan johtaminen

Joka yllyttää tai johtaa 3 §:ssä tarkoitettua väkijoukkoa, on tuomittava *väkivaltaisen mellakan johtamisesta* vankeuteen enintään neljäksi vuodeksi.

5 §

Yleisen järjestyksen aseellisen rikkomisen valmistelu

Joka tehdäkseen 12 luvun 1—4 §:ssä, 16 luvun 1 tai 15 §:ssä tai tämän luvun 3 §:ssä tarkoitettua rikoksen värvää tai kokoaa aseellista väkeä, on tuomittava *yleisen järjestyksen aseellisen rikkomisen valmistelusta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

6 §

Järjestystä ylläpitävän henkilön vastustaminen

Joka käyttämällä tai uhkaamalla käyttää väkivaltaa estää tai yrittää estää järjestystä ylläpitävää henkilöä suorittamasta hänelle lain tai asetuksen nojalla kuuluvaa tehtävää tai muuten vaikeuttaa sanotun tehtävän suorittamista, on tuomittava, jollei laissa muualla säädetä ankarampaa rangaistusta, *järjestystä ylläpitävän henkilön vastustamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Järjestystä ylläpitävällä henkilöllä tarkoitetaan tässä pykälässä

1) järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä annetussa laissa (472/1977) tarkoitettua kuljettajaa, häneen rinnastettavaa henkilöä taikka heitä kuljettajan tai häneen rinnastettavan henkilön pyynnöstä avustavaa matkustajaa,

2) joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetussa laissa (469/1979) tarkoitettua matkailippujen tarkastajaa,

3) vartioimisliikelaisissa (237/1983) tarkoitettua vartijaa sekä

4) julkisista huvitilaisuuksista annetussa laissa (492/1968), ulkoilulaisissa (606/1973), yleisten kokousten järjestysmiehistä annetussa asetuksessa (190/1933) ja majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetussa asetuksessa (727/1991) tarkoitettua järjestysmiestä.

7 §

Valtionrajarikos

Joka

1) ylittää Suomen rajan ilman siihen oikeuttavaa passia tai muuta matkustamisoikeuden osoittavaa asiakirjaa tai muualta kuin luvallisesta maahantulo- tai maastalähtöpai-kasta tai vastoin lakiin perustuvaa kieltoa taikka sitä yrittää,

2) muuten rikkoo rajan ylittämisestä annettuja säännöksiä tai

3) luvattomasti oleskelee tai liikkuu tai ryhtyy rajavyöhykelaisissa (403/1947) kiellettyyn toimeen rajavyöhykkeellä,

on tuomittava *valtionrajarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Valtionrajarikoksesta ei tuomita ulkomaalaista, joka 1 momentissa tarkoitettun teon

johdosta käännytetään rajalta tai karkotetaan maasta, eikä ulkomaalaista, joka pakolaisuuden perusteella hakee turvapaikkaa tai oleskelulupaa Suomessa.

8 §

Laittoman maahantulon järjestäminen

Joka

1) tuo tai yrittää tuoda Suomeen ulkomaalaisen, jolla ei ole maahantuloon vaadittavaa passia, viisumia tai oleskelulupaa,

2) järjestää tai välittää 1 kohdassa tarkoitetulle ulkomaalaiselle kuljetuksen Suomeen tai

3) luovuttaa toiselle väärän tai väärennetyn taikka toiselle henkilölle annetun passin, viisumin tai oleskeluluvan käytettäväksi maahantulon yhteydessä,

on tuomittava *laittoman maahantulon järjestämisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Laittoman maahantulon järjestämisenä ei pidetä tekoa, jota erityisesti huomioon ottaen tekijän vaikuttimet sekä ulkomaalaisen turvallisuuteen vaikuttavat olot hänen kotimaassaan tai vakinaisessa asuinmaassaan on pidettävä kokonaisuutena ottaen hyväksyttävistä syistä tehtynä.

9 §

Omarkädenoikeus

Joka oikeutensa puolustamiseksi tai toteuttamiseksi omin valloin ryhtyy toimeen, jota hän ei saa tehdä ilman viranomaisen myötävaikutusta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *omankädenoikeudesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

10 §

Uskonrauhan rikkominen

Joka

1) julkisesti pilkkaa Jumalaa tai loukkamistarkoituksessa julkisesti herjaa tai häpäisee sitä, mitä uskonnonvapauslaissa (267/1922) tarkoitettu kirkko tai uskonnollinen yhdyskunta muutoin pitää pyhänä, tai

2) meluamalla, uhkaavalla käyttäytymisellään tai muuten häiritsee jumalanpalvelusta,

kirkollista toimitusta, muuta sellaista uskonnonharjoitusta taikka hautausilaisuutta,

on tuomittava *uskonrauhan rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

11 §

Uskonnonharjoituksen estäminen

Joka käyttämällä väkivaltaa tai sillä uhkamalla oikeudettomasti estää uskonnonvapauslaissa tarkoitetun kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan pitämästä jumalanpalvelusta, kirkollista toimitusta tai muuta uskonnonharjoitusta, on tuomittava *uskonnonharjoituksen estämisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

12 §

Hautarauhan rikkominen

Joka

1) luvattomasti avaa haudan tai ottaa sieltä ruumiin tai sen osan, ruumisarkun tai hautauksen,

2) käsittelee hautaamatonta ruumista pahennusta herättävällä tavalla tai

3) turmelee tai häpäisee hautaa tai kuolleen muistomerkkiä,

on tuomittava *hautarauhan rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

13 §

Ilkivalta

Joka

1) metelöimällä tai muulla sellaisella tavalla aiheuttaa häiriötä yleisellä paikalla, viran-toimituksen yhteydessä, kulttuuri- tai urheilutilaisuudessa, joukkoliikenteen kulkuneuvossa, yleisiä asioita varten tarkoitetussa kokouksessa tai muussa tilaisuudessa, virastossa, toimistossa, liikkeessä tai tehtaassa taikka muussa vastaavassa paikassa,

2) aiheuttaa häiriötä soittamalla puheluita virastoon, toimistoon, liikkeeseen taikka muuhun vastaavaan paikkaan,

3) ampumalla, esineitä heittämällä tai muulla vastaavalla tavalla aiheuttaa häiriötä,

4) luvattomasti poistaa tai turmelee viran-

omaisen yleisesti nähtäville asettaman julkisen kuulutuksen tai tiedonannon tai

5) käyttämällä joukkoliikenteen kulkuneuvon, hissien tai muun laitteen hätäjarrua tai hälytintä aiheuttaa ilkeästi väärin hälytyksen,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä rangaistusta, *ilkivallasta* sakkoon.

14 §

Eläinsuojelurikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta pahoinpitelemällä, liiallisesti rasittamalla, jättämällä tarpeellista hoitoa tai ravintoa vaille tai muuten eläinsuojelulain (247/1996) vastaisesti kohtelee eläintä julmasti tai tarpeetonta kärsimystä, kipua tai tuskaa aiheuttaen, on tuomittava *eläinsuojelurikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

15 §

Lievä eläinsuojelurikos

Jos eläinsuojelurikos, ottaen huomioon aiheutetun kärsimyksen, kivun tai tuskan laatu tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava *lievästä eläinsuojelurikoksesta* sakkoon.

16 §

Uhkapelin järjestäminen

Joka luvattomasti järjestää uhkapelin tai pitää huoneistoa tai muuta tilaa uhkapeliä varten tai majoitus- tai ravitsemisliikkeen harjoittajana sallii uhkapelin, on tuomittava *uhkapelin järjestämisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Uhkapelillä tarkoitetaan veikkaus-, bingo-, toto- ja vedonlyöntipeliä, raha- tai tavara-arpajaisia ja pelikasinotoimintaa sekä muuta vastaavaa peliä tai toimintaa, jossa voiton saaminen perustuu kokonaan tai osittain sattumaan taikka peliin tai toimintaan osallistuvista riippumattomiin tapahtumiin ja jossa mahdollinen häviö on ilmeisessä epäsuhteessa ainakin jonkun osallistujan maksukykyyn.

17 §

Väkivaltakuvauksen levittäminen

Joka pitää kaupan tai vuokrattavana tai levittää taikka siinä tarkoituksessa valmistaa tai tuo maahan elokuvia tai muita liikkuvia kuvia taikka sellaisia sisältäviä tallenteita, joissa esitetään raakaa väkivaltaa, on tuomittava *väkivaltakuvauksen levittämisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos väkivallan esittämistä on elokuvan tai tallenteen tiedonvälitystä palvelevan luonteen taikka ilmeisen taiteellisen arvon vuoksi pidettävä perusteltuna. Jos elokuvan tai tallenteen sisältämä esitys on tarkastettu ja hyväksytty esitettäväksi elokuvien tarkastuksesta annetun lain (299/1965) taikka levitettäväksi video- ja muiden kuvaohjelmien tarkastamisesta annetun lain (697/1987) mukaisesti, ei 1 momentin säännöksiä myöskään sovelleta. Jos tallenteen valmistajalla tai maahantuojalla on ilmeisesti ollut aikomus toimittaa tallenteen sisältämä esitys edellä tarkoitettuun tarkastukseen ennen tallenteen kaupaksi tai vuokralle tarjoamista tai luovuttamista, ei valmistamisesta tai maahantuonnista ole tuomittava rangaistusta 1 momentin mukaan.

18 §

Sukupuolisiveellisyttä loukkaavan kuvan levittäminen

Joka pitää kaupan tai vuokrattavana tai levittää taikka siinä tarkoituksessa valmistaa tai tuo maahan kuvia tai kuvatallenteita, joissa sukupuolisiveellisyttä loukkaavasti esitetään lasta tai väkivaltaa taikka eläimeen sekaantumista, on tuomittava *sukupuolisiveellisyttä loukkaavan kuvan levittämisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Mitä 17 §:n 2 momentissa säädetään, koskee myös tässä pykälässä tarkoitettua kuvaa tai kuvatallennetta.

19 §

Sukupuolisiveellisyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapito

Joka oikeudettomasti pitää hallussaan valo-

kuvaa, videonauhaa, elokuvaa tai muuta todellisuudenmukaista kuvatallennetta, jossa esitetään lasta sukupuoliyhteydessä tai siihen rinnastettavassa seksuaalisessa kanssakäymisessä taikka muulla sukupuolisiveellisyttä ilmeisen loukkaavalla tavalla, on tuomittava *sukupuolisiveellisyttä loukkaavan lasta esittävän kuvan hallussapidosta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

20 §

Sukupuolisiveellisyttä loukkaava markkinointi

Joka ansiotarkoituksessa

- 1) luovuttaa 15 vuotta nuoremmalle,
- 2) asettaa julkisesti yleisön nähtäville,
- 3) toimittaa toiselle tämän suostumuksetta tai
- 4) yleistä pahennusta herättävällä tavalla julkisesti ilmoituksessa, esitteessä tai julisteessa tai muulla tavoin mainostaen tarjoaa myytäväksi tai esittelee

kuvan, kuvatallenteen tai esineen, joka sukupuolisiveellisyttä loukkaavana on omiaan herättämään yleistä pahennusta, on tuomittava *sukupuolisiveellisyttä loukkaavasta markkinoinnista* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Sukupuolisiveellisyttä loukkaavasta markkinoinnista tuomitaan myös se, joka 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla tarjoaa myytäväksi tai esittelee tekstiä tai ääntä sisältävän tallenteen, joka sukupuolisiveellisyttä loukkaavana on omiaan herättämään yleistä pahennusta.

21 §

Sukupuolisiveellisyden julkinen loukkaaminen

Joka tekee julkisesti sukupuolisiveellisyttä loukkaavan teon siten, että se aiheuttaa pahennusta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä rangaistusta, *sukupuolisiveellisyden julkisesta loukkaamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

22 §

Sukupuoliyhteys lähisukulaisten kesken

Joka on sukupuoliyhteydessä oman lapsen-

sa tai tämän jälkeläisen kanssa, oman vanhempansa tai tämän vanhemman tai isovanhemman kanssa taikka veljensä tai sisarensa kanssa, on tuomittava *sukupuoliyhteydestä lähisukulaisten kesken* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Sukupuoliyhteydestä lähisukulaisten kesken ei tuomita henkilöä, joka on ollut sukupuoliyhteydessä oman vanhempansa tai tämän vanhemman kanssa ollessaan kahdeksaatoista vuotta nuorempi, eikä henkilöä, joka on pakotettu tai lainvastaisesti taivutettu sukupuoliyhteyteen.

23 §

Seuraamuksia koskevia säännöksiä

Joka tuomitaan eläinsuojelurikoksesta tai lievistä eläinsuojelurikoksesta, voidaan samalla tuomita menettäneeksi oikeutensa pitää tai hoitaa eläimiä taikka muuten vastata eläinten hyvinvoinnista. Eläintenpitokielto voidaan määrätä myös henkilölle, joka tuomitaan eläinsuojelulain 54 §:n 1 momentin nojalla eläinsuojelurikkomuksesta ja jota voidaan pitää soveltumattomana tai kykenemättömänä huolehtimaan eläinten hyvinvoinnista. Kielto voidaan antaa määrääjäksi tai pysyvästi. Kielto voi koskea määrättyjen eläinlajien pitämistä tai eläinten pitämistä yleensä. Eläintenpitokielto voidaan määrätä myös henkilölle, joka jätetään rangaistukseen tuomitsematta 3 luvun 3 §:n nojalla. Kielto on voimassa muutoksenhausta huolimatta, kunnes asia on ratkaistu lainvoimaisesti.

Kuljetusväline, jota on käytetty laittoman maahantulon järjestämiseen ja johon on tehty rikoksen tekemistä edistäviä rakennemuutoksia taikka jota on pääasiallisesti käytetty sellaisen rikoksen tekemiseen, voidaan tuomita valtiolle menetetyksi. Seuraamukseen sovelletaan, mitä 46 luvun 9—11 §:ssä säädetään.

Valtiolle menetetyksi on tuomittava väkivaltakuvauksen levittämisen kohteena ollut elokuva tai muu tallenne, joka on rikosten tekijän hallussa, kuva tai kuvatalenne, jossa sukupuolisiveellisyyttä loukkaavasti esitetään lasta tai väkivaltaa taikka eläimeen sekaantumista, sukupuolisiveellisyyttä loukkaava lasta esittävä kuva ja kuvatalenne, sukupuolisiveellisyyttä loukkaava kuva, kuvatalenne

tai esine, jota on käytetty sukupuolisiveellisyyttä loukkaavaan markkinointiin, sekä uhkapelipankki ja muu järjestetyssä uhkapelissä oleva raha ja rahanarvoinen esine. Menettämisseuraamus tuomitaan siitä riippumatta, kenen omaisuutta menetetyksi tuomittava omaisuus oli.

Jos 3 momentissa mainittu kuva, tallenne tai sukupuolisiveellisyyttä loukkaava esine on siirtynyt toiselle, hukattu tai hävitetty, sen arvo on tuomittava kokonaan tai osaksi menetetyksi. Lisäksi on sovellettava, mitä taloudellisen hyödyn menettämisestä säädetään 2 luvun 16 §:ssä.

24 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Laittoman maahantulon järjestämiseen, eläinsuojelurikokseen, uhkapelin järjestämiseen, väkivaltakuvauksen levittämiseen, sukupuolisiveellisyyttä loukkaavan kuvan levittämiseen ja sukupuolisiveellisyyttä loukkaavaan markkinointiin sovelletaan, mitä oikeushenkilön rangaistusvastuusta säädetään.

25 §

Syyteoikeus

Jos ilkeillä ei ole rikottu yleistä järjestystä, virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytetä, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi. Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytetä myöskään 20 §:n 1 momentin 3 kohdassa mainitusta sukupuolisiveellisyyttä loukkaavasta markkinoinnista, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi.

20 luku

Seksuaalirikoksista

1 §

Raiskaus

Joka pakottaa toisen sukupuoliyhteyteen käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai uhkaamalla käyttää sellaista väkivaltaa, on tuomittava *raiskauksesta* vankeuteen

vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi vuodeksi.

Raiskauksesta tuomitaan myös se, joka saatettuaan toisen tiedottomaksi taikka pelkotilaan tai muuhun sellaiseen tilaan, jossa hän on kykenemätön puolustamaan itseään, käyttämällä puolustuskyvyttömyyttä hyväkseen on sukupuoliyhteydessä hänen kanssaan.

Yritys on rangaistava.

2 §

Törkeä raiskaus

Jos raiskauksessa

1) aiheutetaan tahallisesti toiselle vaikea ruumiinvamma, vakava sairaus tai hengenvaarallinen tila,

2) rikoksen tekevät useat tai siinä aiheutetaan erityisen tuntuva henkistä tai ruumiillista kärsimystä,

3) rikos tehdään erityisen raa'alla, julmalla tai nöyryyttävällä tavalla tai

4) käytetään ampuma- tai teräasetta tai muuta hengenvaarallista välinettä taikka muuten uhataan vakavalla väkivallalla

ja raiskaus on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtyjä on tuomittava *törkeästi raiskauksesta* vankeuteen vähintään kahdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

3 §

Pakottaminen sukupuoliyhteyteen

Jos raiskaus, huomioon ottaen väkivallan tai uhkauksen vähäisyys taikka muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen lieventävien asianhaarojen vallitessa tehty, rikoksentehtyjä on tuomittava *pakottamisesta sukupuoliyhteyteen* vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi.

Pakottamisesta sukupuoliyhteyteen tuomitaan myös se, joka muulla kuin 1 §:n 1 momentissa mainitulla uhkauksella pakottaa toisen sukupuoliyhteyteen.

Yritys on rangaistava.

4 §

Pakottaminen seksuaaliseen tekoon

Joka väkivallalla tai uhkauksella pakottaa

toisen ryhtymään muuhun kuin 1 §:ssä tarkoitettuun seksuaaliseen tekoon tai alistumaan sellaisen teon kohteeksi ja se olennaisesti loukkaa toisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta, on tuomittava *pakottamisesta seksuaaliseen tekoon* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

5 §

Seksuaalinen hyväksikäyttö

Joka asemaansa hyväksikäyttäen taivuttaa sukupuoliyhteyteen tai ryhtymään muuhun seksuaalista itsemääräämisoikeutta olennaisesti loukkaavaan seksuaaliseen tekoon tai alistumaan sellaisen teon kohteeksi

1) kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön, joka on koulussa tai muussa laitoksessa hänen määräysvaltansa tai valvontansa alainen taikka muussa niihin rinnastettavassa alisteisessa suhteessa häneen,

2) kahdeksaatoista vuotta nuoremman henkilön, jonka kyky itsenäisesti päättää seksuaalisesta käyttäytymisestään on hänen kypsyttömyytensä sekä osapuolten ikäeron vuoksi olennaisesti heikompi kuin tekijällä, käyttämällä törkeästi väärin tämän kypsyttömyyttä,

3) henkilön, joka on hoidettavana sairaalassa tai muussa laitoksessa ja jonka kyky puolustaa itseään on sairauden, vammaisuuden tai muun heikkoudentilan vuoksi olennaisesti heikentynyt, tai

4) henkilön, joka on hänestä erityisen riippuvainen, käyttämällä törkeästi väärin tätä riippuvuussuhdetta tekijästä,

on tuomittava *seksuaalisesta hyväksikäytöstä* sakkoon tai vankeuteen enintään neljäksi vuodeksi.

Seksuaalisesta hyväksikäytöstä tuomitaan myös se, joka käyttämällä hyväksi sitä, että toinen tiedottomuuden, sairauden, vammaisuuden tai muun avuttoman tilan takia on kykenemätön puolustamaan itseään tai muodostamaan tai ilmaisemaan tahtoaan, on sukupuoliyhteydessä hänen kanssaan tai saa hänet ryhtymään muuhun hänen seksuaalista itsemääräämisoikeuttaan olennaisesti loukkaavaan seksuaaliseen tekoon tai alistumaan sellaisen teon kohteeksi.

Yritys on rangaistava.

6 §

Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö

Joka

1) on sukupuoliyhteydessä kuuttatoista vuotta nuoremman lapsen kanssa,

2) koskettelemalla tai muulla tavoin tekee kuuttatoista vuotta nuoremmalle lapselle seksuaalisen teon, joka on omiaan vahingoittamaan hänen kehitystään, tai

3) saa hänet ryhtymään 2 kohdassa tarkoitettuun tekoon,

on tuomittava *lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä* vankeuteen enintään neljäksi vuodeksi.

Lapsen seksuaalisena hyväksikäyttönä ei kuitenkaan pidetä 1 momentissa tarkoitettua tekoa, jos osapuolten iässä tai henkisessä ja ruumiillisessa kypsyudessa ei ole suurta eroa.

Lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä tuomitaan myös se, joka menettelee 1 momentissa tarkoitettulla tavalla kuusitoista mutta ei kahdeksantoista vuotta täyttäneen lapsen kanssa, jos tekijä on lapsen vanhempi tai vanhempaan rinnastettavassa asemassa lapseen nähden sekä asuu lapsen kanssa samassa taloudessa.

Yritys on rangaistava.

7 §

Törkeä lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö

Jos lapsen seksuaalisessa hyväksikäytössä

1) kohteena on lapsi, jolle rikos lapsen iän tai kehitystason vuoksi on omiaan aiheuttamaan erityistä vahinkoa,

2) rikos tehdään erityisen nöyryyttävällä tavalla tai

3) rikos on omiaan aiheuttamaan erityistä vahinkoa lapselle hänen tekijää kohtaan tuntemansa erityisen luottamuksen tai muuten tekijästä erityisen riippuvaisen asemansa vuoksi

ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtyjä on tuomittava *törkeästä lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä* vankeuteen vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

8 §

Seksuaalipalvelujen ostaminen nuorelta

Joka lupaamalla tai antamalla korvauksen saa kahdeksatoista vuotta nuoremman henkilön ryhtymään sukupuoliyhteyteen tai muuhun seksuaaliseen tekoon, on tuomittava *seksuaalipalvelujen ostamisesta nuorelta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Yritys on rangaistava.

9 §

Paritus

Joka hankkiakseen itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä

1) järjestää huoneen tai muun tilan korvausta vastaan tapahtuvaa sukupuoliyhteyttä tai siihen rinnastettavaa seksuaalista tekoa varten,

2) muuten käyttää hyväkseen jonkun ryhtymistä sellaiseen tekoon tai

3) viettelee tai painostaa toisen sellaiseen tekoon,

on tuomittava *parituksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

10 §

Määritelmät

Sukupuoliyhteydellä tarkoitetaan tässä luvussa sukupuolielimellä tapahtuvaa tai sukupuolielimeen kohdistuvaa seksuaalista tunkeutumista toisen kehoon.

Seksuaalisella teolla tarkoitetaan tässä luvussa sellaista tekoa, jolla tavoitellaan seksuaalista kiihotusta tai tyydytystä ja joka tekijä ja kohteena oleva henkilö sekä teko-olosuhteet huomioon ottaen on seksuaalisesti olenainen.

11 §

Syyteoikeus

Virallinen syyttäjä ei saa nostaa syytettä 3 tai 4 §:ssä eikä 5 §:n 1 momentin 2 tai 4 kohdassa tarkoitetuista rikoksista, ellei asianomistaja ilmoita rikosta syytteeseen pantavaksi taikka ellei erittäin tärkeä yleinen etu vaadi syytteen nostamista.

12 §

Toimenpiteistä luopuminen

Jos 1 §:ssä, 5 §:n 2 momentissa tai 6 §:ssä tarkoitetun rikoksen asianomistaja omasta vakaasta tahdostaan pyytää, ettei syytetä nostettaisi, virallisella syyttäjällä on oikeus jättää syyte nostamatta, jollei tärkeä yleinen tai yksityinen etu vaadi syytteen nostamista.

40 luku

**Virkarikoksista ja julkisyhteisön
työntekijän rikoksista**

9 §

Soveltamisalasäännös

— — — — —
Tämän luvun 1—4 §:ää sovelletaan myös silloin, kun rikoksen tekijä on 16 luvun 20 §:ssä tarkoitettu Euroopan yhteisöjen palveluksessa oleva henkilö.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

47 luku

Työrikoksista

6 a §

Työluparikos

Työnantaja tai tämän edustaja, joka ottaa palvelukseen tai pitää palveluksessa ulkomaalaisen, jolla ei ole vaadittavaa työlupaa, on tuomittava *työluparikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Työluparikoksesta tuomitaan myös urakan tai aliurakan antaja tai työn teettäjä taikka heidän edustajansa, joka laiminlyö varmistautua siitä, että sen ulkomaiselle yritykselle antamassa urakointi- tai aliurakointityössä taikka ulkomaisen yrityksen sen käyttöön asettamana vuokratyövoimana työskentelevillä ulkomaalaisilla työntekijöillä on vaadittava työlupa.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 564

L a k i

Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä annetun lain 3 §:n kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Täten kumotaan Euroopan unionin jäsenyyteen liittyvistä oikeudenhoitoa koskevista säännöksistä 31 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1554/1994) 3 §.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 565

Laki

epäsiveellisten julkaisujen levittämisen ehkäisemisestä annetun lain kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Täten kumotaan epäsiveellisten julkaisujen levittämisen ehkäisemisestä 28 päivänä tammikuuta 1927 annettu laki (23/1927) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

HE 6 ja 117/1997
LaVM 3/1998
SuVM 2/1998
EV 60/1998

3 480301/76

N:o 566

Laki**pakkokeinolain muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetun pakkokeinolain (450/1987) 5 luvun 1 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti ja 6 luvun 5 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 1011/1995, 10 §:n 1 momentti laissa 772/1990 ja 6 luvun 5 §:n 2 momentti laissa 565/1997, seuraavasti:

5 luku

Etsintä

1 §

Kotietsinnän edellytykset

Jos on syytä epäillä, että on tehty rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi kuukautta vankeutta, saadaan rakennuksessa, huoneessa taikka suljetussa säilytyspaikassa tai kulkuneuvossa toimittaa kotietsintä takavarikoitavan esineen löytämiseksi tai muutoin sellaisen seikan tutkimiseksi, jolla voi olla merkitystä rikoksen selvittämisessä. Kotietsintä saadaan toimittaa myös, jos selvitettävänä ovat yhteisösköön tuomitsemiseen liittyvät seikat.

varikoitavan esineen löytämiseksi tai muutoin sellaisen seikan tutkimiseksi, jolla voi olla merkitystä rikoksen selvittämisessä, jos on syytä epäillä, että on tehty rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi kuukautta vankeutta. Henkilöntarkastus saadaan toimittaa myös, jos epäilyn kohteena oleva rikos on lievä pahoinpitely, näpistys, lievä kavallus, lievä luvaton käyttö, tai lievä petos.

6 luku

Muut pakkokeinot

5 §

DNA-tunnisteiden määrittäminen ja tallettaminen

10 §

Henkilöntarkastuksen edellytykset

Henkilöntarkastus saadaan toimittaa taka-

Henkilölle, jonka on lainvoimaisella tuomiolla todettu syyllistyneen

1) raiskaukseen, törkeään raiskaukseen, sukupuoliyhteyteen pakottamiseen, pakottami-

seen seksuaaliseen tekoon, seksuaaliseen hyväksikäyttöön, lapsen seksuaaliseen hyväksikäyttöön, törkeään lapsen seksuaaliseen hyväksikäyttöön,

2) tappoon, murhaan, surmaan, törkeään pahoinpitelyyn,

3) törkeään ryöstöön tai törkeään kiristykseen,

4) rikoslain 34 luvussa mainittuun rikokseen,

5) törkeään kiskontaan,

6) törkeään huumausainerikokseen tai

7) näiden rikosten rangaistavaksi säädet-

tyyn yritykseen taikka avunantoon tai yllytykseen,

saadaan tehdä henkilökatsastus DNA-tunnisteen määrittämiseksi ja tallettamiseksi poliisin henkilörekisteriin, paitsi jos DNA-tunnisteen määrittäminen jo on tehty rikoksen esitutkinnassa tai DNA-tunnisteen määrittäminen muuten on tarpeetonta.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 567

L a k i

painovapauslain 37 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1919 annetun painovapauslain (1/1919) 37 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 587/1995, seuraavasti:

37 §

— — — — —
Jos aikakautisen painokirjoituksen sisältö käsittää rikoslain 12 luvussa tai 17 luvun 1 §:ssä mainitun rikoksen tai jos tällainen painokirjoitus toistuvasti sisältää sellaisia kuvia, joiden levittäminen on rikoslain 17 luvun 18 §:n mukaan rangaistavaa, voidaan

painokirjoitus tuomita lakkautetuksi enintään yhdeksi vuodeksi, ellei lakkauttaminen ole rikoksen laatu ja muut olosuhteet huomioon ottaen kohtuuton seuraamus.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 568

Laki

isyyslain 44 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 5 päivänä syyskuuta 1975 annetun isyyslain (700/1975) 44 § seuraavasti:

44 §

*Perättömän lausuman antaminen isyyden
selvittämisessä*

Jos äiti on isyyttä selvitetessä tahallaan antanut lastenvalvojalle perättömän lausuman tai 10 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa ilman laillista syytä salannut jotakin, joka hänen tietensä olisi asiaa valaissut, ja lausuma

tai salaaminen on osaltaan vaikuttanut siihen, että isyys on virheellisesti vahvistettu, hänet on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *perättömän lausuman antamisesta isyyden selvittämisessä* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 569

L a k i

poliisilain 51 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun poliisilain (493/1995) 51 § seuraavasti:

51 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Niskoittelu poliisia vastaan

Rangaistus niskoittelusta poliisia vastaan
säädetään rikoslain 16 luvun 4 §:ssä.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 570

Laki

steriloimislain 11 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä huhtikuuta 1970 annetun steriloimislain (283/1970) 11 § seuraavas-
ti:

11 §
Joka antaa viranomaiselle tai lääkärille oikeudellisesti merkityksellisen totuudenvastaisen tiedon steriloimista koskevassa asiassa, on tuomittava sakkoon, jollei teko ole

rangaistava rikoslain 16 luvun 8 §:n mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 571

L a k i

kastroimislain 11 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä huhtikuuta 1970 annetun kastroimislain (282/1970) 11 § seuraavas-
ti:

11 §
Joka antaa viranomaiselle tai lääkärille oikeudellisesti merkityksellisen totuudenvastaisen tiedon kastroimista koskevassa asiassa, on tuomittava sakkoon, jollei teko ole

rangaistava rikoslain 16 luvun 8 §:n mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 572

Laki**raskauden keskeyttämisestä annetun lain muuttamisesta**

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan raskauden keskeyttämisestä 24 päivänä maaliskuuta 1970 annetun lain (239/1970) 1 §:n 3 kohta, 3 §:n 1 momentti ja 14 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 3 kohta ja 3 §:n 1 momentti laissa 18/1971, seuraavasti:

1 §

Raskaus voidaan tämän lain säännöksiä noudattaen naisen pyynnöstä keskeyttää:

3) kun hänet on saatettu raskaaksi olosuhteissa, joita tarkoitetaan rikoslain 17 luvun 22 §:ssä taikka 20 luvun 1—3 tai 5 §:ssä, 6 §:n 3 momentissa tai 7 §:ssä;

3 §

Kun nainen on saatettu raskaaksi olosuhteissa, joita tarkoitetaan rikoslain 20 luvun 3 §:ssä tai 5 §:n 1 momentin 2 tai 4 kohdassa, ei raskautta saa keskeyttää, ellei rikoksesta ole nostettu syytettä tai sitä ole il-

moitettu syytteeseen pantavaksi taikka rikoksen tapahtumista asian johdosta toimitetun poliisitutkinnan perusteella ole pidettävä ilmeisenä.

14 §

Joka antaa viranomaiselle tai lääkärille oikeudellisesti merkityksellisen totuudenvastaisen tiedon raskauden keskeyttämistä koskevassa asiassa, on tuomittava sakkoon, jollei teko ole rangaistava rikoslain 16 luvun 8 §:n mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

HE 6 ja 117/1997
 LaVM 3/1998
 SuVM 2/1998
 EV 60/1998

4 480301/76

N:o 573

Laki

osakeyhtiölain 16 luvun 8 §:n 1 kohdan kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Täten kumotaan ^{1 §} 29 päivänä syyskuuta 1978 annetun osakeyhtiölain (734/1978) 16 luvun 8 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 145/1997.

^{2 §} Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 574

Laki

asunto-osakeyhtiölain 88 §:n 1 kohdan kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Täten kumotaan ^{1 §} 17 päivänä toukokuuta 1991 annetun asunto-osakeyhtiölain (809/1991) 88 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on laissa 150/1997.

^{2 §} Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 575

L a k i

osuuskuntalain 199 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 28 päivänä toukokuuta 1954 annetun osuuskuntalain (247/1954) 199 §:n 4 kohta,
sellaisena kuin se on laissa 415/1996, sekä
lisätään 199 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 415/1996, uusi 2 momentti seuraavasti:

199 §

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 576

Laki

kilpailunrajoituksista annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailunrajoituksista 27 päivänä toukokuuta 1992 annetun lain (480/1992)
27 §:n 1 momentti seuraavasti:

27 §
Rangaistus väärän todistuksen antamisesta
viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun
8 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 577

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain 98 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/1993)
98 §:n 2 momentti seuraavasti:

98 §
Luottolaitosrikos

viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun
8 §:ssä.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 578

L a k i

sijoitusrahastolain 68 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä toukokuuta 1987 annetun sijoitusrahastolain (480/1987) 68 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 748/1993, seuraavasti:

68 §

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun 8 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 579

Laki

vakuutusyhtiölain 18 luvun 4 §:n 1 ja 2 kohdan kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Täten kumotaan 28 päivänä joulukuuta
1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979)
18 luvun 4 §:n 1 ja 2 kohta, sellaisena kuin
niistä on 2 kohta laissa 611/1997.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 580

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 77 §:n 1 kohdan kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Täten kumotaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun lain (398/1995) 77 §:n 1 kohta.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

HE 6 ja 117/1997
LaVM 3/1998
SuVM 2/1998
EV 60/1998

5 480301/76

N:o 581

Laki

vakuutusyhdistyslain 16 luvun 8 §:n 1 ja 2 kohdan kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Täten kumotaan 31 päivänä joulukuuta 1987 annetun vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 16 luvun 8 §:n 1 ja 2 kohta.	Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 582

Laki

eläkesäätiölain 130 §:n 1 kohdan kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Täten kumotaan ^{1 §} 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 130 §:n 1 kohta. Tämä laki tulee ^{2 §} voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 583

Laki

vakuutuskassalain 163 §:n 1 kohdan kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Täten kumotaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 163 §:n 1 kohta.

2 §
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 584

L a k i

tullilain 42 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun tullilain (1466/1994) 42 §:n 1 momentti seuraavasti:

42 §
 Suomen tai ulkomaan tulliviranomaisen tullitavaran sulkemiseksi tai paikan eristämiseksi panemaa tai hyväksymää lukkoa, lyijykettä, sinettiä tai muuta estettä ei saa ilman lupaa murtaa eikä muutoin hankkia pääsyä mainituin tavoin suljettuun tilaan. Rangaistus

omaisuutta koskevan viranomaiskiellon rikkomisesta säädetään rikoslain 16 luvun 10 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 585

Laki

järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan järjestyksen pitämisestä joukkoliikenteessä 17 päivänä kesäkuuta 1977 annetun lain (472/1977) 5 ja 6 § seuraavasti:

5 §
Rangaistus tässä laissa tarkoitetun kuljettajan, häneen rinnastettavan henkilön tai heitä pyynnöstä avustavan matkustajan vastustamisesta säädetään rikoslain 17 luvun 6 §:ssä.

6 §
Rangaistus ilkivallasta joukkoliikenteen kulkuneuvossa säädetään rikoslain 17 luvun 13 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 586

Laki

joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan joukkoliikenteen tarkastusmaksusta 11 päivänä toukokuuta 1979 annetun lain
(469/1979) 12 § seuraavasti:

12 §

Matkustajan rangaistusvastuu

Rangaistus tässä laissa tarkoitetun tarkasta-

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

jan vastustamisesta säädetään rikoslain 17
luvun 6 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 587

L a k i

vartioimisliikelain 6 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä maaliskuuta 1983 annetun vartioimisliikelain (237/1983) 6 § seuraavasti:

6 §
Rangaistus tässä laissa tarkoitetun vartijan vastustamisesta säädetään rikoslain 17 luvun 6 §:ssä. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 588

Laki

julkisista huvitilaisuuksista annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkisista huvitilaisuuksista 9 päivänä elokuuta 1968 annetun lain (492/1968) 18 § seuraavasti:

18 §

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) luvattomasti toimeenpanee tässä laissa tarkoitetun tilaisuuden, jonka järjestämiseen tarvitaan viranomaisen lupa,

2) rikkoo tällaisen tilaisuuden toimeenpanemisesta tässä laissa säädettyjä tai sen nojalla annettuja määräyksiä tai

3) muulla tavalla rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja määräyksiä,

on tuomittava *huvitilaisuuksista annettujen määräysten rikkomisesta* sakkoon.

Rangaistus tässä laissa tarkoitetun järjestysmiehen vastustamisesta säädetään rikoslain 17 luvun 6 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

HE 6 ja 117/1997
LaVM 3/1998
SuVM 2/1998
EV 60/1998

6 480301/76

N:o 589

Laki

video- ja muiden kuvaohjelmien tarkastamisesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan video- ja muiden kuvaohjelmien tarkastamisesta 24 päivänä heinäkuuta 1987
annetun lain (697/1987) 16 §:n 1 momentti seuraavasti:

16 §

Rangaistus- ja uhkasakkosäännökset

Joka vastoin tätä lakia

1) levittää ohjelmaa, jota ei ole tarkastettu
siten kuin tässä laissa säädetään;

2) levittää ohjelmaa tämän lain mukaisen
tarkastuspäätöksen tai 3 §:n säännösten vas-
taisesti;

3) laiminlyö 10 §:ssä säädetyn ilmoitusvel-
vollisuuden;

4) antaa 10 §:ssä tarkoitettussa ilmoitukses-
sa väärän tai harhaanjohtavan tiedon; tai

5) levittää ohjelmaa, jonka tallenteeseen tai
tallenteen päällykseen ei ole tehty 11 §:n
mukaisia merkintöjä tai jonka tallenteeseen
tai tallenteen päällykseen on tehty vääriä tai
harhaanjohtavia merkintöjä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa
säädetä ankarampaa rangaistusta, *kuvaohjel-
mien tarkastuksesta annettujen säännösten
rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 590

Laki

elokuvien tarkastuksen toimittamisesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elokuvien tarkastuksen toimittamisesta 29 päivänä toukokuuta 1965 annetun lain (300/1965) 14 § seuraavasti:

14 §

Joka vastoin elokuvien tarkastuksesta annettua lakia

1) esittää tai esityttää elokuvan, jota ei ole tarkastettu ja esitettäväksi hyväksytty siten kuin edellä on säädetty,

2) esittää tai esityttää elokuvan tarkastuspäätöksestä tai mainitun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitetusta määräyksestä poikkeavasti tai

3) muulla tavalla rikkoo elokuvien tarkastuksesta annettua lakia,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *elokuvien tarkastuksesta annetun lain rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 591

Laki

passilain 21 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä elokuuta 1986 annetun passilain (642/1986) 21 § seuraavasti:

21 §

Rangaistussäännös

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Rangaistus valtionrajarikoksesta säädetään
rikoslain 17 luvun 7 §:ssä.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 592

L a k i

rajavyöhykelain 10 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä toukokuuta 1947 annetun rajavyöhykelain (403/1947) 10 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 533/1976, seuraavasti:

10 §
Joka rikkoo tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *rajavyöhykelain rikkomisesta* sakkoon.

Rangaistus valtionrajarikoksesta säädetään rikoslain 17 luvun 7 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 593

L a k i

ulkomaalaislain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 22 päivänä helmikuuta 1991 annetun ulkomaalaislain (378/1991) 64 c §, sellaisena kuin se on laissa 639/1993, sekä
muutetaan 64 ja 64 b §, sellaisina kuin ne ovat mainitussa laissa 639/1993, seuraavasti:

64 §

Työluparikos

Rangaistus työluparikoksesta säädetään rikoslain 47 luvun 6 a §:ssä.

64 b §

Laittoman maahantulon järjestäminen

Rangaistus laittoman maahantulon järjestämisestä säädetään rikoslain 17 luvun 8 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 594

Laki

eläinsuojelulain muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 4 päivänä huhtikuuta 1996 annetun eläinsuojelulain (247/1996) 55 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 53 ja 54 § sekä 55 §:n 1 momentti seuraavasti:

53 §

Eläinräökkäys

Rangaistus eläinsuojelurikoksesta ja lievää eläinsuojelurikoksesta säädetään rikoslain 17 luvun 14 ja 15 §:ssä.

54 §

Eläinsuojelurikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) kohtelee eläintä 3—6, 8, 29, 32 tai 33 §:n taikka niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti,

2) käyttää sellaista 12 §:ssä tarkoitettua välinettä, laitetta tai ainetta, jonka käyttö on kielletty,

3) suorittaa vastoin 7 tai 9—11 §:n säännöksiä niissä tarkoitettun toimenpiteen tai

4) tuo tai yrittää tuoda maahan eläimen 28 §:ssä mainitun kiellon vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole rikoslain 17 luvun 14 tai 15 §:n nojalla rangaistava tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläinsuojelurikkomuksesta* sakkoon.

Eläinsuojelurikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 12 §:ssä tarkoitettua valmistus-, maahantuonti-, myynti- tai luovutuskieltoa taikka 7 §:n 3 momentissa, 13 §:n 1 momentissa, 16 §:n 3 momentissa, 18, 19, 22, 25 tai 27 §:ssä tarkoitettua tai mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa,

2) rikkoo eläintenpitokieltoa tai toimii toisen välikätenä eläintenpitokiellon kiertämiseksi tai

3) laiminlyö 13 §:n 2 momentissa, 14 §:ssä, 16 §:n 1 momentissa, 17 §:ssä, 20 §:n 3 momentissa, 21 §:n 2 tai 3 momentissa, 23, 24, 26, 29 tai 30 §:ssä taikka 31 §:n 1 momentissa tai 64 §:ssä tarkoitettun tai mainittujen säännösten nojalla asetettun velvollisuuden.

1662

N:o 594

55 §

Eläintenpitokielto

Eläintenpitokiellosta säädetään rikoslain 17 luvun 23 §:n 1 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 595

Laki

avioliittolain voimaanpanosta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan avioliittolain voimaanpanosta 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun lain
(235/1929) 13 § seuraavasti:

13 §
Rangaistus väärän todistuksen antamisesta
viranomaiselle säädetään rikoslain 16 luvun
8 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

HE 6 ja 117/1997
LaVM 3/1998
SuVM 2/1998
EV 60/1998

7 480301/76

N:o 596

L a k i

telemarkkinalain 50 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1997 annetun telemarkkinalain (396/1997) 50 §:n 2 momentti seuraavasti:

50 §

Poliisilla on 1 momentin estämättä oikeus teleliittymän haltijan suostumuksella saada:

- 1) rikoslain 17 luvun 13 §:n 2 kohdassa tai 24 luvun 3 a §:ssä tarkoitetun rikoksen selvittämiseksi tarvittavia tunnistamistietoja teleliittymään otetuista teleyhteyksistä; sekä
- 2) matkaviestimistä lähetettyjä viestejä

koskevat tunnistamistiedot siltä osin kuin se on tarpeen sellaisen rikoksen selvittämiseksi, jonka johdosta matkaviestin tai siinä käytetty liittymä on oikeudettomasti toisen hallussa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 597

Laki

kaapelilähetysoinnasta annetun lain 23 §:n 2 momentin kumoamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Täten kumotaan kaapelilähetysoinnasta 13 päivänä maaliskuuta 1987 annetun lain (307/1987) 23 §:n 2 momentti.	Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi- kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

N:o 598

L a k i

liiketoimintakiellosta annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Annettu Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liiketoimintakiellosta 13 päivänä joulukuuta 1985 annetun lain (1059/1985)
16 § seuraavasti:

16 §
Rangaistus liiketoimintakiellon rikkomises- Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
ta säädetään rikoslain 16 luvun 11 §:ssä. kuuta 1999.

Naantalissa 24 päivänä heinäkuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Oikeusministeri *Jussi Järventaus*

HE 6 ja 117/1997
LaVM 3/1998
SuVM 2/1998
EV 60/1998

N:o 563—598, 6 1/2 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA TIMO LEPISTÖ
OY EDITA AB, HELSINKI 1998